

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ
N U T A R I M A S

**DĖL VALSTYBINĖS REIKŠMĖS PARKŲ NUOSTATŲ IR VALSTYBINĖS
REIKŠMĖS PARKŲ SĄRAŠO PATVIRTINIMO**

2010 m. rugpjūčio 25 d. Nr. 1239
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo (Žin., 2007, Nr. [80-3215](#))
24 straipsniu, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Patvirtinti pridedamus:

1. Valstybinės reikšmės parkų nuostatus.
2. Valstybinės reikšmės parkų sąrašą.

MINISTRAS PIRMININKAS

ANDRIUS KUBILIUS

APLINKOS MINISTRAS

GEDIMINAS KAZLAUSKAS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2010 m. rugpjūčio 25 d.
nutarimu Nr. 1239

VALSTYBINĖS REIKŠMĖS PARKŲ NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybinės reikšmės parkų nuostatai (toliau – Nuostatai) nustato ypatingą istorinę, architektūrinę, kultūrinę, mokslinę, estetinę, ekologinę ir dendrologinę vertę turinčių parkų valstybinėje žemėje atrankos kriterijus, apsaugą, tvarkymą, veiklą juose, jų lankymą ir kontrolę.

2. Nuostatuose vartojamos sąvokos:

Valstybinės reikšmės parko valdytojas – juridinis asmuo, patikėjimo, nuomos ar panaudos teise valdantis valstybinę žemę, kurioje yra valstybinės reikšmės parkas.

Kitos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos želdynų įstatyme (Žin., 2007, Nr. [80-3215](#)), Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme (Žin., 1993, Nr. [63-1188](#); 2001, Nr. [108-3902](#)) ir kituose teisės aktuose.

II. VALSTYBINĖS REIKŠMĖS PARKŲ ATRANKOS KRITERIJAI

3. Valstybinės reikšmės parkams (toliau – Parkai) priskiriami parkai, tinkantys būti demonstraciniu objektu gamtamoksliniam auklėjimui, švietimui, turintys infrastruktūros elementų, leidžiančių juos lankyti:

3.1. istoriniai parkai, atitinkantys šiuos kriterijus:

3.1.1. XVIII–XX a. įkurti arba rekonstruoti pagal Eduardo Andrė, Lauryno Stuokos-Gucevičiaus, Martyno Knakfuso, Georgo Frydricho Kufalto, Karolio Podčašinskio, Alfredo Gaulios, Rūtos ir Alfonso Kiškių, Teklės Šešelgienės, Antano Tauro, Leono Čibiro parengtus projektus;

3.1.2. juose yra ne mažiau kaip 20 medžių ir krūmų (tarp jų introdukuotų) rūšių, porūšių, atmainų ar formų;

3.2. dendrologiniai parkai, kuriuose želdiniai yra pagrindinis erdvinę struktūrą formuojantis elementas ir užima ne mažiau kaip 70 procentų parko ploto, kuriuose yra ne mažiau kaip 30 medžių ir krūmų (tarp jų introdukuotų) rūšių, porūšių, atmainų ar formų.

III. PARKŲ APSAUGA, TVARKYMAS IR VEIKLA JUOSE

4. Parkų apsaugą ir tvarkymą organizuoja Parkų valdytojai:

4.1. savivaldybės užtikrina, kad Parkų, nepatenkančių į kultūros paveldo objektų teritorijas, ribos būtų nustatytos rengiamuose teritorijų planavimo dokumentuose Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo (Žin., 1995, Nr. [107-2391](#); 2004, Nr. [21-617](#)) ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka, atlikti šių Parkų žemės sklypų kadastriniai matavimai – nustatytos žemės sklypų ribų posūkio taškų ir riboženklių koordinatės valstybinėje koordinacinių sistemoje;

4.2. kiti Parkų valdytojai kreipiasi į savivaldybes dėl 4.1 punkto nuostatų įgyvendinimo.

5. Parkų valdytojai pagal kompetenciją:

5.1. organizuoja:

5.1.1. Parkų tvarkymo projektų rengimą vadovaujantis Atskirųjų ir priklausomųjų želdynų kūrimo ir tvarkymo projektų rengimo tvarkos aprašu, patvirtintu aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. D1-719 (Žin., 2008, Nr. [2-79](#)), prieš projektavimą atliktų

mokslinių tyrimų ir inventorizavimo duomenimis, istoriniais duomenimis, projektiniais pasiūlymais;

5.1.2. parengtų projektų įgyvendinimą;

5.1.3. Parkų apsaugą ir tvarkymą pagal Parkų priežiūros planus kalendoriniams metams, parengtus pasitelkus atitinkamų sričių specialistų, ir pagal Parkų apsaugos ir tvarkymo reglamentus, parengtus vadovaujantis Nuostatais, Atskirųjų želdynų apsaugos ir tvarkymo pavyzdiniu reglamentu, patvirtintu aplinkos ministro 2008 m. sausio 29 d. įsakymu Nr. D1-62 (Žin., 2008, Nr. [15-533](#)), Gamtos paveldo objektų nuostatais, patvirtintais aplinkos ministro 2005 m. balandžio 19 d. įsakymu Nr. D1-214 (Žin., 2005, Nr. [58-2026](#)), Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo (Žin., 1995, Nr. [3-37](#); 2004, Nr. [153-5571](#)) nuostatomis;

5.2. koordinuoja ir (ar) organizuoja Parkuose vykdomus mokslinius tyrimus, stebėseną, Parko teritorijoje esančių želdinių (vadovaujantis Želdynų ir želdinių inventorizavimo ir apskaitos taisyklėmis, patvirtintomis aplinkos ministro 2008 m. sausio 8 d. įsakymu Nr. D1-5 (Žin., 2008, Nr. [5-200](#)), statinių inventorizavimą ir kitą veiklą;

5.3. periodiškai (ne rečiau kaip kartą per metus) spaudoje, interneto svetainėse informuoja visuomenę apie Parkų būklę ir numatomus tvarkymo darbus, atlieka kitas teisės aktų nustatytas funkcijas.

6. Parkuose skatinama veikla, puoselėjanti, išryškinanti ir propaguojanti istorines, architektūrines, kultūrines, mokslines, estetines, ekologines, dendrologines vertybes, nepažeidžiant Parko būklės:

6.1. moksliniai tyrimai – istoriniai ir gamtos taikomieji ir fundamentiniai tyrimai;

6.2. mokymas – praktiniai (moksleivių ir studentų) užsiėmimai, žaliosios klasės;

6.3. atskirų gamtos ir kultūros objektų Parke stebėseną;

6.4. švietėjiška veikla – informaciniai standai, kuriuose propaguojamos gamtos ir kultūros vertybės, etninę kultūrą populiarinantys renginiai;

6.5. kultūrinė veikla – koncertai, parodos, etninės kultūros paveldo vertybių puoselėjimo, kiti kultūriniai renginiai;

6.6. pažintinė rekreacija.

7. Parkuose draudžiama:

7.1. keisti ir žaloti Parkų kompoziciją, jų erdvinę-planinę struktūrą (reljefą, vandens telkinius, takų tinklą), mažinti istorinę, architektūrinę, kultūrinę, estetinę, ekologinę vertę, naikinti ar žaloti Parko želdinius, mažuosius kraštovaizdžio architektūros ir inžinerinius statinius, gamtos ir kultūros paveldo objektus;

7.2. ne keliuose važinėti motorinėmis transporto priemonėmis, jas statyti ar kitaip eksploatuoti (įskaitant dvirates, trirates ir keturrates savaeigės transporto priemones), išskyrus specialiąsias transporto priemones, žemės ir miškų ūkio techniką Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka;

7.3. rinkti, sprogdinti, pjaustyti ar kitaip naikinti didesnius kaip 0,5 kubinio metro natūraliai juose esančius akmenis;

7.4. įrengti išorinę reklamą, nesusijusią su Parkuose saugomais kompleksais ir objektais (vertybėmis), taip pat didinančią teritorijos vizualią (regimąją) taršą, išskyrus teisės aktų nustatyta tvarka masinių renginių organizavimo tikslu ar kitai Nuostatų 6 punkte minimai veiklai.

IV. PARKŲ LANKYMAS

8. Parkus leidžiama lankyti, jeigu juose nevyksta uždaro pobūdžio renginiai, nevykdomi tvarkymo darbai, keliantys lankytojams pavojų.

9. Turi būti nustatomos Parkų lankymo sąlygos ir nurodomos stende prie įėjimo į Parką.

V. ATSAKOMYBĖ UŽ PARKŲ NUOSTATŲ PAŽEIDIMUS IR KONTROLĖ

10. Asmenys, pažeidę Nuostatų reikalavimus, atsako įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

11. Parko ir jo želdinių būklės, želdinių veisimo vidaus kontrolę vykdo savivaldybės administracijos. Parko ir jo želdinių apsaugos valstybinę kontrolę vykdo Aplinkos ministerija ir jos įgaliotos institucijos.

VI. ŽALOS ATLYGINIMAS

12. Asmenys, sunaikinę ar sužaloję Parko želdinius, privalo atlyginti padarytą žalą Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka. Žala apskaičiuojama pagal Nuostolių, padarytų gamtai sunaikinus arba sužalojus gamtinius kraštovaizdžio kompleksus bei objektus, skaičiavimo metodiką, patvirtintą Aplinkos apsaugos ministerijos 1995 m. gruodžio 14 d. įsakymu Nr. 198 (Žin., 1996, Nr. [39-973](#); 1998, Nr. [26-706](#)).

13. Asmenys, padarę žalą Parkui kaip nekilnojamajai kultūros vertybei, privalo atlyginti žalą Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2010 m. rugpjūčio 25 d.
nutarimu Nr. 1239

VALSTYBINĖS REIKŠMĖS PARKŲ SĄRAŠAS

Eil. Nr.	Valstybinės reikšmės parko pavadinimas	Adresas
1.	Alantos dvaro sodybos parkas	Molėtų r. sav., Naujasodžio k.
2.	Astravo dvaro sodybos parkas	Biržų r. sav., Biržų m.
3.	Kauno Ažuolyno parkas	Kauno m. sav., Kauno m.
4.	Baisiogalos dvaro sodybos parkas	Radviliškio r. sav., Baisogalos mstl.
5.	Belvederio dvaro sodybos parkas	Jurbarko r. sav., Belvederio k.
6.	Bridų parkas	Šiaulių r. sav., Bridų k.
7.	Burbiškio dvaro sodybos parkas	Radviliškio r. sav., Burbiškio k.
8.	Gelgaudiškio dvaro sodybos parkas	Šakių r. sav., Gelgaudiškio m.
9.	Juknaičių gyvenvietės parkas	Šilutės r. sav., Juknaičių k.
10.	Kretingos dvaro sodybos parkas	Kretingos r. sav., Kretingos m.
11.	Kuršėnų dvaro sodybos parkas	Šiaulių r. sav., Kuršėnų m., Ventos g.
12.	Kurtuvėnų dvaro sodybos parkas	Šiaulių r. sav., Kurtuvėnų mstl.
13.	Lentvario dvaro sodybos parkas	Trakų r. sav., Lentvario m., Klevų al.
14.	Paežerių dvaro sodybos parkas	Šiaulių r. sav., Paežerių k.
15.	Paežerių dvaro sodybos parkas	Vilkaviškio r. sav., Paežerių k.
16.	Pakruojo dvaro sodybos parkas	Pakruojo r. sav., Pakruojo k.
17.	Palangos parkas	Palangos m. sav., Palangos m.
18.	Panemunės pilies parkas	Jurbarko r. sav., Pilies I k.
19.	Plungės dvaro sodybos parkas	Plungės r. sav., Plungės m.
20.	Raudondvario dvaro sodybos parkas	Kauno r. sav., Raudondvario k.
21.	Raudonės pilies parkas	Jurbarko r. sav., Raudonės mstl.
22.	Renavo dvaro sodybos parkas	Mažeikių r. sav., Renavo k.
23.	Rietavo dvaro sodybos parkas	Rietavo sav., Rietavo m.
24.	Ringuvėnų parkas	Šiaulių r. sav., Ringuvėnų k.
25.	Rokiškio dvaro sodybos parkas	Rokiškio r. sav., Rokiškio m.
26.	Sapiegų rezidencijos, Trinitorių vienuolyno ir ligoninės statinių komplekso parkas	Vilniaus m. sav., tarp Antakalnio ir L. Sapiegos gatvių
27.	Sereikiškių parkas	Vilniaus m. sav., Vilniaus m.
28.	Terespolio dvaro sodybos parkas	Kėdainių r. sav., Terespolio k.
29.	Trakų Vokės dvaro sodybos parkas	Vilniaus m. sav., Vilniaus m.
30.	Užutrakio dvaro sodybos parkas	Trakų r. sav., Trakų m.
31.	Verkių dvaro sodybos parkas	Vilniaus m. sav., Vilniaus m.
32.	Žagarės dvaro sodybos parkas	Joniškio r. sav., Žagariškių k.

Pastaba. Valstybinės reikšmės parkų adresai nustatyti Kultūros vertybių registre.